

Materiały i treści na stronę internetową pt. „Analiza możliwości utworzenia punktów żywności ekologicznej (centrów ekologicznych) na terenie m.st. Warszawy, w których rolnicy sprzedawaliby swoje produkty pochodzące z gospodarstw ekologicznych” (IERiGŻ-PIB)

Autorzy opracowania:
prof. dr hab. Stanisław Kowalczyk
IERiGŻ PIB, do dnia 30.09.2022 r.
dr hab. inż. Mariola Kwasek, prof. IERiGŻ PIB

Autor streszczenia:
Małgorzata Kurowska

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej
– Państwowy Instytut Badawczy

W opracowaniu przeanalizowano możliwości oraz zasadność utworzenia punktów żywności ekologicznej (centrów ekologicznych) na terenie m.st. Warszawy, w których rolnicy sprzedawaliby swoje produkty pochodzące z gospodarstw ekologicznych. Podstawowym materiałem empirycznym były dane statystyczne GUS oraz dane Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (IJHARS), jak również dane pochodzące z bazy internetowej. Metodą gromadzenia informacji była metoda obserwacji, a jako narzędzie badawcze wykorzystano arkusz obserwacji, tj. przygotowany kwestionariusz z wytypowanymi zagadnieniami. Obserwacji poddano główne kanały dystrybucji sprzedaży żywności ekologicznej w osiemnastu analizowanych dzielnicach m.st. Warszawy. Dodatkowo przeprowadzono własne badania pierwotne cen produktów konwencjonalnych oraz cen produktów ekologicznych w jednej z sieci handlowych na terenie m. st. Warszawy.

Na potrzeby zadania autorzy opracowali własną definicję „Centrum Ekologicznego”, jako miejsca do którego mogliby przyjeżdżać rolnicy i sprzedawać swoje produkty pochodzące z gospodarstw ekologicznych. U podstaw idei powstania oraz funkcjonowania Centrów Ekologicznych w Warszawie leżało przekonanie o istnieniu na terenie województwa mazowieckiego oraz województw ościennych gospodarstw ekologicznych zainteresowanych sprzedażą swoich produktów za pośrednictwem takich miejsc. Jednak ze względu na wysokie koszty paliw i innych źródeł energii transport produktów, w tym także ekologicznych na dłuższe odległości staje się nieopłacalny. Potencjalnymi dostawcami produktów do Centrów Ekologicznych mogą być zainteresowani głównie rolnicy ekologiczni z terenu województwa mazowieckiego (około 2 tys. gospodarstw ekologicznych).

Dokonano analizy rynku opisując polskiego konsumenta żywności ekologicznej oraz charakterystykę demograficzną dzielnic m.st. Warszawy. Wyróżniono cztery kanały dystrybucji żywności ekologicznej na terenie m.st. Warszawy: sprzedaż w sklepach ogólnych, w tym wielkopowierzchniowych, sprzedaż w sklepach specjalistycznych, sprzedaż bezpośrednią na targowiskach (od rolników i przetwórców) oraz sprzedaż internetową. W badaniu przeanalizowano sprzedaż żywności ekologicznej w supermarketach Aldi, Auchan, Biedronka i Lidl, w hipermarkecie Carrefour, w sklepach Carrefour Market, Selgros

Cash&Carry i Kaufland oraz na targowiskach stałych i BioBazarach. Porównano również ceny żywności ekologicznej i żywności konwencjonalnej.

Z przeprowadzonych badań wynika, że na terenie m.st. Warszawy zlokalizowanych jest ponad 300 punktów sprzedaży żywności ekologicznej. Największa ich liczba znajduje się w dzielnicy Mokotów (36) i na Pradze Południe (34), a najmniejsza w Wesołej (3) i Rembertowie (4). W związku z tym tworzenie nowych punktów sprzedaży nie znajduje uzasadnienia, ich liczba jest wystarczająca. Należy też podkreślić, że żywność ekologiczna z uwagi na swoją cenę dostępna jest dla konsumentów o wyższych dochodach, którzy z reguły nabywają produkty spożywcze w sieciach super- i hipermarketów, a nie na stoiskach bazarowych, czy na targowiskach. Dodatkowo dla rolników ekologicznych bardziej zasadne ze względów ekonomicznych jest tworzenie miejsc sprzedaży hurtowej, a nie punktów sprzedaży bezpośredniej. Rolnicy z zasady są producentami, a nie handlowcami. Sprzedaż poprzez handel detaliczny pochłania mnóstwo czasu i środków, co negatywnie odbija się na rentowności prowadzonej działalności. Autorzy opracowania zamiast tworzenia nowych punktów sprzedaży żywności ekologicznej rekomendują powstanie Centrum Edukacji Ekologicznej przy lesie Młocińskim, będące idealnym miejscem, do którego mogliby przyjeżdżać rolnicy z województwa mazowieckiego i sprzedawać swoje produkty pochodzące z gospodarstw ekologicznych.